

Manuál Civilnej ochrany pri obyvateľov mesta Svit

Čo má každý vedieť v prípade ohrozenia

Čo je to ohrozenie?

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Čo je mimoriadna udalosť?

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa, ktorá ohrozuje život, zdravie alebo majetok.

Čo je mimoriadna situácia?

Mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobia pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa Zákona NR SR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Varovanie obyvateľstva je jedno z najdôležitejších opatrení civilnej ochrany. Varovanie je vykonávané varovnými signálmi uskutočňovanými prostredníctvom sirén. Varovné signály sú následne dopĺňané hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Ak zaznie varovný signál:

- nastáva mimoriadna situácia,
- podľa tónu signálu a dĺžky jeho trvania zistíte, pred čím vás varuje, počúvajte následnú hovorovú informáciu vysielanú rozhlasom, televíziou alebo hlásením mestského rozhlasu.

Varovný signál: VŠEOBECNÉ OHROZENIE

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRI OHROZENÍ, ALEBO PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI, AKO AJ PRI MOŽNOSTI ROZŠÍRENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

2. minútový kolísavý tón sirén

Kolísavým tónom sirén v trvaní dvoch minút, sa počas vojnového stavu a počas vojny vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu. Slovná informácia pri takomto ohrození obsahuje vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené a výraz „**VZDUŠNÝ POPLACH**“.

Varovný signál: OHROZENIE VODOU

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRI OHROZENÍ NIČIVÝMI ÚČINKAMI VODY

6-minútový stály tón sirén

Signál: KONIEC OHROZENIA

2-minútový stály tón sirén bez opakovania

ČO ROBIŤ, KEĎ ZAZNIE SIRÉNA

Pri pobyte mimo budovu vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, poprípade vstúpte do najbližšej budovy.

Ak sa nachádzate v domácnosti, zhromaždite celú rodinu a byt neopúšťajte.

Nesnažte sa vyzdvihnúť deti zo škôl a predškolských zariadení, bude o ne postarané.

Vytvorte izolovaný uzavretý priestor, uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkanivami namočenými vo vode s rozpustenými saponátmi). Uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia.

Uhaste otvorený oheň a iné spaľovacie zariadenia.

Sledujte vysielanie rozhlasu a televízie a riadte sa podľa vysielaných pokynov.

Telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky, najmä nevolajte čísla tiesňového volania, ak to nie je výlučne potrebné.

Postarajte sa o domáce a hospodárske zvieratá.

Čakajte doma na ďalšie pokyny.

POZNÁMKA:

Overte si, či vo vašej blízkosti nie sú ohrození starí ľudia, chorí, neschopní pohybu! Postarajte sa o deti bez dozoru! Pri akejkoľvek činnosti zachovávajte pokoj a rozvahu!

ČINNOSŤ PRI NUTNOSTI URÝCHLENÉHO OPUSTENIA OHROZENÉHO PRIESTORU

V prípade, ak musíte rýchlo opustiť priestor ohrozenia alebo sa nachádzate v uzatvorených priestoroch, vykonajte nasledovné opatrenia:

Uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny.

Pripravte si a vezmite so sebou najnutnejšie veci (doklady, cenné veci malých rozmerov, lieky.....)

Uzamknite byt, dom.

Presvedčite sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii.

V prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti, starí alebo nevládni ľudia – pomôžte im.

Sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas atď., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození.

Dodržiňte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu.

Použite prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest a povrchu tela.

Priestor opúšťajte najkratšou cestou, podľa možnosti kolmo na smer vetra.

ODPORÚČANÁ HMOTNOSŤ A ZLOŽENIE ÚKRYTOVEJ A EVAKUAČNEJ BATOŽINY

Odporúčaná hmotnosť úkrytovej batožiny: **10 – 15 kg**

Odporúčaná hmotnosť evakuačnej batožiny: **do 25 kg pre deti, do 50 kg pre dospelých**

Čo si vziať so sebou do úkrytu, tzv. úkrytová batožina

- osobné doklady, dôležité dokumenty, peniaze
- cennosti malých rozmerov
- osobné lieky, vitamíny, nevyhnutné zdravotnícke potreby
- základné trvanlivé potraviny a nápoje v nepriepustných obaloch na 2 až 3 dni
- predmety osobnej hygieny a dennej potreby
- náhradné oblečenie a obuv, prikrývku alebo spací vak
- vreckovú lampu
- odporúčaná celková hmotnosť batožiny je max. 10-15 kg
-

Zoznam vecí, ktoré je zakázané brať do úkrytu:

- zbrane všetkého druhu,
- alkohol a iné návykové látky,
- zapáchajúce a ľahko zápalné látky,
- objemné predmety, kočíky, periny ap.,
- domáce zvieratá, psy, mačky a iné,
- zapaľovače, cigarety, ponorné variče a pod.
- jedlá podliehajúce rýchlemu znehodnoteniu.

AKO SA SPRÁVAŤ V ÚKRYTE

- správajte sa zodpovedne a riadte sa úkrytovým poriadkom, dbajte na pokyny obsluhy úkrytu,
- neplytvajte vodou a potravinami,
- udržiajte čistotu a poriadok,
- chovajte sa pokojne, vzájomne si pomáhajte,
- nefajčite, nepoužívajte otvorený oheň a elektrické spotrebiče.

Kam ísť v prípade vyhlásenia evakuácie

V prípade ohrozenia v dôsledku nožnej povodne, prípadne po úniku nebezpečných látok v podnikoch na území mesta (zo stacionárnych zdrojov) alebo pri ich preprave na území mesta, resp. v jeho jednotlivých štvrtiach sa vyhlasuje evakuácia. Po vyhlásení evakuácie postupujte nasledovne:

Uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny.

Pripravte si a vezmite so sebou evakuačnú batožinu

Uzamknite byt, dom.

Presvedčite sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii.

V prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti, starí alebo nevládni ľudia, pomôžte im.

Sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas atď., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození.

Dodržiujte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu.

Vykonajte presun do týchto evakuačných stredísk

podľa ulíc nasledovne:

Jilemnického, Mieru (po Ul. Komenského)

Štúrova – dolná časť (po Ul. Komenského), Kukučínova, 9. mája, Kpt. Nálepku – dolná časť (po Ul.

Komenského), Nová, Záhradná

Parkovisko pri Motoreste na Ul. Kpt. Nálepku

Komenského, I. Krasku, Jesenského, F. Kráľa, Kpt. Nálepku – horná časť, Štefánikova – dolná časť (po Ul. F. Kráľa), Mieru – stredná časť (po Ul. Hviezdoslavovu), Štúrova – stredná časť (po Ul. Hviezdoslavovu)

Námestie pri Dome Kultúry na Ul. Mierová

Hviezdoslavova, Sládkovičova, SNP, Mieru – horná časť, Štúrova – horná časť, Štefánikova – horná časť

SAD – autobusová stanica Ul. Štúrova

Hlavná pri MČ Pod Skalka, MČ Pod Skalka

Parkovisko pri Dome kultúry Ul. Priečna

KDE DOSTANETE PROSTRIEDKY INDIVIDUÁLNEJ OCHRANY

Mesto uskladňuje, ošetruje a zabezpečuje výdaj prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstvu mesta, pre ktoré tieto prostriedky nezabezpečujú právnické osoby alebo podnikatelia, najmä počas vojny a vojnového stavu. Týmito prostriedkami sú ochranné masky, malé ochranné filtre, ochranné rúška a detské ochranné vaky.

Pre ich plynulý výdaj sú zriadené výdajné strediská nasledovne:

Základná škola Ul. Mierová

Základná škola Ul. Komenského

Dom kultúry Ul. Mierová

Zariadenie opatrovateľskej služby Ul. Kpt. Nálepku

Dom kultúry Pod Skalkou ul. Priečna

Tieto výdajné strediská zabezpečujú aj vydávanie odborných oprávnení (nákupné preukazy a prídelové lístky, resp. potraviny a pitnú vodu).

Zariadenia civilnej ochrany sú ochranné stavby a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany, pričom za ochranné stavby sa na účely zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov považujú

- a) ochranné a úkrytové priestory všetkých kategórií a typov,
- b) chránené pracoviská, ktoré slúžia civilnej ochrane.

Ochranné stavby sa budujú

- a) v stave bezpečnosti ako **dvojúčelové** odolné a plynotesné úkryty s prioritou mierového využitia pri nutnosti zachovať ich ochrannú funkciu,

b) po vyhlásení mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu ako **jednoduché úkryty budované svojpomocne (JÚBS)**, úpravou vhodných priestorov v stavbách podľa plánov ukrytia.

V meste Svit je k dispozícii 415 jednoduchých úkrytov, ktoré v prípade potreby po vykonaní špecifických úprav zabezpečia ochranu obyvateľstva s plánovanou kapacitou 3280 obyvateľov a 16 JÚBS v priestoroch právnických osôb, kde je plánovaná kapacita pre 2 686 zamestnancov. Okrem toho sú v priestoroch právnických osôb 2 plynutesné úkryty s plánovanou kapacitou pre 405 zamestnancov. Ďalej sú to pivničné a spoločné priestory bytových, rodinných domov a pracovísk

V Pláne ukrytia Mesta Svit, sú ako ochranné a úkrytové priestory všetkých kategórií a typov evidované prízemné priestory v nasledovných bytových domoch na adrese:

ul Kpt. Nálepku súp. č. 135, Svit

ul. Štúrova súp. č.252, 289, 290, 292, 293, 294, 295, Svit

V meste Svit sú okrem jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne, k dispozícii aj **podzemné priestory** nachádzajúce sa v jednotlivých objektoch :

Dom kultúry, Mierová 198, Svit

Základná škola Komenského 2, Svit

Pošta, Štúrova 86, Svit

Mestský úrad, Hviezdoslavova 268/32, Svit

a v objektoch bytových domov:

ul. Mierová 79,

ul. kpt. Nálepku 85, 132, 133, 134, 135, 136, 137,

ul. Štúrova 252, 251, 285, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294,

ul. 9.mája 246, 247, 248, 249, 252, 253, 254, 255, 257,

ul. Kukučínova 259, 260, 261,

ul. Štefánikova 278,

ul. Jilemnického 298, 299, 305, 308, 309, 306,

ul. Nová 86

ul. Fraňa kráľa 271

Mesto podľa potreby určuje vhodné ochranné stavby použiteľné na ukrytie obyvateľstva a zabezpečuje ich potrebné úpravy. Obyvatelia budú ukrývaní v **jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne** v zapustených alebo polo zapustených objektoch (pivničných priestoroch) po vykonaní príslušných úprav. Ak nastane situácia potreby zabezpečenia ukrytia, každý vlastník rodinného alebo

bytového domu obdrží od člena úkrytovej komisie určovací list jednoduchého úkrytu budovaného svojpomocne /JÚBS/ a metodickú pomôcku s pokynmi na jeho dobudovanie. Pomôcka obsahuje aj pokyny, čo si máte vziať do úkrytu a taktiež zoznam, čo je zakázané brať do úkrytu.